

2015-10-23

Avdelningen för digitalisering
Patrik Sundström

Motion 62 - Digitaliserad vård – en möjlighet för alla

Beslut

Styrelsen föreslår kongressen besluta

att motion 62 Digitaliserad vård – en möjlighet för alla anses besvarad och inte föranleder någon ytterligare åtgärd.

Motionen

Nina Lagh (M) Uppsala län och Alexander Wendt (M) Blekinge län, har i motion 62 föreslagit **att** Sveriges Kommuner och Landsting driver på utvecklingsarbetet att öka digitalisering inom sjukvården även utanför IT-sektorn samt **att** Sveriges Kommuner och Landsting arbetar aktivt för att öka förståelsen för att digitalisering är mer än en fråga om IT.

Styrelsen

Styrelsen konstaterar att internet, ny teknik och innovativa lösningar har blivit en naturlig del av människors liv och en förutsättning för att vardagen ska fungera. Digitaliseringen innehar en stor kraft till förändring av förväntningar, beteenden, arbetssätt och service. Detta påverkar såklart även offentlig sektor.

Kommuner och landsting står inför likartade utmaningar såsom ökade kostnader för vård och omsorg, en åldrande befolkning, ökad förekomst av kroniska sjukdomar och mångsjuklighet samt brist på vissa personalkategorier. Samtidigt kännetecknas utvecklingsarbetet av en strävan efter ökad personcentrering, jämlik vård och omsorg, högre kvalitet och ett effektivt förebyggande hälsofrämjande arbete.

Styrelsen menar att utvecklingen inom vård och omsorg ställer stora krav på anpassning av verksamheterna och nya sätt att erbjuda välfärdstjänster.

Digitaliseringen ger oss möjligheten att erbjuda vård och omsorg på nya sätt, där invånare får sina behov och förväntningar tillgodosedda samtidigt som resursutnyttjandet effektiviseras och medarbetares arbetsförhållanden förbättras.

Ytterst är det vår förmåga att vara kreativa, ändra våra arbetssätt och samverka över professionella och organisatoriska gränser som avgör hur väl välfärden kan utvecklas med hjälp av digitala lösningar. Ofta behöver gamla metoder och synsätt ersättas med nya. Styrelsen delar därför det som framförs i motionen och menar att digitaliseringen inte är en IT-fråga utan snarare en fråga om hur verksamheter kan utvecklas med stöd av digitala lösningar. Mot den bakgrunden vill styrelsen understryka att:

- digitaliseringen är en viktig nyckel för att möta utmaningar och nå målsättningar i vård och omsorg,
- digitalisering är en strategisk ledningsfråga om verksamhetsutveckling,
- kommuner, landsting och regioner ställt tydliga krav på SKL att ta en ledande och samordnade roll i utvecklingen av e-samhället.

Detta avspeglas även i SKL:s arbete där ett väldigt nära samarbete finns mellan avdelningen för digitalisering och avdelningen för vård och omsorg. Ehälsa och välfärdsteknik är en del av kärnverksamheten och återkommande på agendan i många av de forum och nätverk som arbetar för en bättre vård och omsorg, som exempelvis NSK och de nationella programråden.

En av de prioriterade frågorna som SKL fokuserar på under 2015 är bättre vård och omsorg med stöd av digitala lösningar. Ökad användning av teknik inom vård och omsorg om sjuka äldre, personer med funktionsnedsättning och personer med kroniska sjukdomar är ett viktigt bidrag både för att klara den demografiska utmaningen och för att ge fler människor möjlighet att bättre klara sig själva i vardagen.

Styrelsen vill även framhålla det förarbete som sker för att samordna landstingens arbete med kunskapsstöd. Syftet är att bidra till jämlik vård och samtidigt använda de professionella kompetenserna mer effektivt. Arbetet innefattar att ta fram förslag på struktur och teknik som gör det möjligt att ta fram kunskapsstöd i form av diagnos- och behandlingsrekommendationer nationellt gemensamt, oavsett i vilket IT-system de sedan presenteras. I förlängningen kan det leda till framtagandet av aktiva, digitaliserade beslutsstöd som stödjer medarbetarna i mötet med patienter.

Inom ramen för SKL:s verksamhet pågår även ett utvecklingsarbete för att stödja nya innovativa arbetssätt i primärvården, bl.a. med stöd av digitala lösningar.

Vidare har SKL inlett ett arbete för att skapa en långsiktig struktur för att stötta landstingens arbete med strukturerad vårddokumentation. Det är ett av de strategiskt viktigaste områdena för att kunna realisera potentialen i digitaliseringen och se till att rätt information finns på rätt plats i rätt tid.

Styrelsen understryker att ovan nämnda exempel är en del av de arbeten som syftar till att öka kommuner och landstings möjligheter att utveckla verksamheter med hjälp av digitalisering. Styrelsens sammantagna bedömning är att förslagen i motionen kan tillgodoses inom ramen för det arbete som pågår på SKL. Därutöver bör framhållas att kommuner och landsting står inför en gemensam kraftsamling och förbereder för ett gemensamt bolag för digitala lösningar och en, inom ramen för SKL, gemensam beredningsorganisation för förankring, prioritering, finansiering och arkitekturstyrning av gemensamma satsningar på hälsa och välfärdsteknik för bättre vård och omsorg.

Styrelsen påpekar också att förslag till inriktningsdokument för Sveriges kommuner och landsting kongressperioden 2016-2019 innehåller inriktningsmål om ett strategiskt

arbete om framtidens vård, där digitalisering och ny teknik ingår som viktiga beståndsdelar:

65. SKL ska tillsammans med kommuner, landsting och regioner ta fram en sammanhållen långsiktig strategi för framtidens hälso- och sjukvård och omsorg.

Digitaliserad vård – en möjlighet för alla

Att möta framtidens behov med digitalisering

En av sjukvårdens största utmaningar idag och framöver är kompetens-försörjningen. Utvecklingen av digitaliseringen är en del för att kunna möta dagens och morgondagens utmaningar. Dessvärre är det så idag att digitalisering i första hand ses som en IT-fråga. Det är nödvändigt att vi hanterar digitalisering som en helhet för att främja verksamhetsutvecklingen inom hela hälso- och sjukvården.

Bakgrund

Förutsättningarna för tillgänglighet inom sjukvården ser olika ut i hela landet. Vår ambition i Moderaterna är att skillnaderna ska minska samtidigt som lägstanivån höjs och patienterna alltid ska vara i fokus. Idag har människor olika rättigheter och möjligheter till sjukvård beroende på vart i landet de bor. Detta trots att vi under många år arbetat med jämlik vård såväl lokalt som regionalt och nationellt. Det är hög tid att vi tar frågan till en ny nivå och använder de digitala möjligheter som står till buds. Vi tycker att det är en självklarhet att kunna följa ett paket, vars innehåll vi beställt via nätet, på dess väg från till exempel USA. Att veta var remissen till en operation är totalt omöjlig för patienten såvida personen i fråga inte vill ägna dagar åt att sitta i telefon. Det finns idag flera goda exempel på hur digitaliseringen används för patientens bästa och med IT-lösningarna som stödfunktion inte tvärt om. Digitala vårdcentraler, kry.se, erbjuds idag i liten omfattning. Detta är ett bra exempel på hur digitalisering ger nya möjligheter för patienten. Självklart skiljer sig förutsättningarna i landet genom avstånd till närmsta vårdcentral, samt vilken specialkompetens som finns tillgänglig i länet. Däremot bör inte de digitala förutsättningarna skilja sig i länet.

Ibland annat Uppsala län ges patienten möjlighet till att ta del av sin journal online. Dessvärre drabbas vi av idel problem vid införandet av dessa. Problem kan utgöras av lagstiftning, långa beslutsprocesser eller överklaganden. Eller för den delen flera av dessa parallellt.

Ett motargument till ökad digitalisering inom vården är att implementeringen av e-tjänster i vården tar för lång tid. Det beror på att det skapas nya rutiner och arbetssätt som påverkar mer än den sektion som specifikt berörs. Digitaliseringen måste vara en del av vårdlogistiken i alla våra landsting och arbetet måste ske regelbundet och succesivt. Dessutom måste digitalisering handla om en helhet i sjukvården och inte en isolerad fråga om IT-lösningar.

Tillgången till information blir viktigare och patienten ställer högre krav på sjukvården och är idag mer påläst än tidigare. Dagens patient vill kunna boka sitt läkarbesök via webben, och kunna följa sina remisser lika lätt som man kan följa ett paket som skickas med posten. Den ökade digitaliseringen gör patienten mer delaktig i sin vård.

Bedömning

Sveriges Kommuner och Landsting driver redan idag ett utvecklingsarbete för ökad digitalisering i hela landet och det finns tydliga mål i inriktningsdokumentet. Vår bedömning är dock att vi inom fler sektorer än IT måste bli delaktiga i dessa frågor för att öka tillgängligheten och möjligheten till effektivare sjukvård för Sveriges hela befolkning.

I enlighet med inriktningsmålen 36, 64, 65, 67 och 68 föreslår vi att nedanstående strategier blir ett utvecklingsområde för att möta framtida behov av digitalisering.

Yrkande

Vi föreslår att kongressen beslutar

att Sveriges Kommuner och Landsting driver på utvecklingsarbetet att öka digitalisering inom sjukvården även utanför IT-sektorn i för att hela landet ska kunna ta del av nya metoder.

att Sveriges Kommuner och Landsting arbetar aktivt för att öka förståelsen för att digitalisering är mer än en fråga om IT, i syfte att förbättra tillgängligheten och jämlikheten inom sjukvården i hela landet.

Nina Lagh (M), ombud för Uppsala län

Alexander Wendt (M), ombud för Blekinge län